

SVETOGORSKA KRALJICA

MESEČNIK SVETOGORSKEGA SVETIŠČA

Marija, Kraljica apostolov

Bliža se misijonska nedelja, ki je predzadnja v oktobru, letos dne 23. Ta nedelja se je povsod, kjer jo s primerno svečanostjo obhajajo, zelo prikupila. Ponekod se verniki nanjo pripravljajo s posebno tridnevnicom in z govori o misijonih, ki jih verno ljudstvo vedno zelo rado poslušajo. Na misijonski praznik sam pa se oglasijo lepe misijonske pesmi, ki se glase kakor domotožni klic poganskega sveta po kraljestvu božjem in nas učinkovito izpodbujajo k misijonskemu sodelovanju. In blagemu vernemu človeku se odpira srce na stežaj: *katoliškim misijonom daruje z veseljem svoje molitve in tudi kaj miloščine.*

Naš list ne more iti mimo svetovne misijonske nedelje, ne da bi svojim cenjenim bravcem prav pristrčno priporočil misijonsko sodelovanje, saj je glasilo Matere božje, ki ji Cerkev daje poleg drugih lepih naslovov tudi naslov Kraljice apostolov, t. j. poslanca božjih in širiteljev božjega kraljestva, torej vseh misijonarjev.

Marija je bila kraljica prvih Jezusovih apostolov. Bila je kraljica njihovega srca, saj je bila Jezusova sladka mati, ki so jo tudi sami ljubili kot mater. Umirajoči Jezus je na križu sam ukazal, naj jo apostoli ljubijo kot mater: »Glej, tvoja mati!« In mati je bila in ostala vse dni Marija ne le Janezu, ki je pod križem predstavljal Cerkev, ampak vsem apostolom. In kot mater častijo ter tega češčenja učijo vse narode vsi apostoli in misijonarji vseh časov.

Marija je kraljica apostolov tudi zato, ker za Jezusom nima nihče tako goreče ljubezni do duš, kakor ona. Ljubezen do Boga in duš ji je narekovala odločilno besedo: »Glej, dekla sem Gospodova.« Ta ljubezen ji je dajala moč, da je vztrajala pod Jezusovim križem in darovala Bogu najsvetejšo daritev za zveličanje sveta. Bolj apostolske ljubezni ni imel in ne bo imel noben apostol in noben misijonar, zato ostane da konca vekov kraljica in vzornica vseh apostolskih in misijonarskih src.

Marija je bila apostolom in je vsem misijonarjem kraljica, ker je češčenje Matere božje in otroška ljubezen do nje za vse misijonarje najlepša tolažba pri njihovem večkrat silno težkem poklicu. Koliko moči in utehe je zajemal iz češčenja Matere božje n. pr. naš veliki misijonar Friderik Baraga, ki ste o njem gotovo že brali, kako silne žrtve je doprinašal s svojim misijonskim delovanjem v Ameriki.

Apostolsko delo je predvsem delo milosti božje. Bog zahteva človeškega sodelovanja pri delu za zveličanje ljudi, a glavno mora le sam izvršiti s svojo nadnaravno milostjo. Milosti je treba misijonarjem, da morejo živeti in delovati kakor zahteva njih vzišeni poklic. Milosti je treba pa tudi poganom, da sprejmejo misijonarjevo besedo in se k pravemu Bogu spreobrnejo. Milosti pa Bog naklanja predvsem tistim, ki ga zanjo prosijo. Najučinkovitejše so pa Marijine prošnje, kajti Mati božja je in Bog spo-

štuje in ljubi svojo mater. Marija je torej kraljica apostolov, ker po njej najdejo apostoli in misijonarji najlaglje dostop do zakladnic božjih milosti, brez katerih je vse njihovo delovanje prazno.

Zlasti v novejšem času se vedno bolj poudarja tudi dejstvo,

Nas milo vodi božja Mati, nebeški kaže nam pristan. Brez morske zvezde v noč veslati brezupno mora vsak pogan.

O pridi, preljubi Zveličar sveta, že tudi med ljudstva poganska; naj ljubijo Tebe, spoznajo Boga, zasije jim sreča krščanska!

Puška ga je pripeljala do Boga

Tam v daljni Afriki je živel strasten lovec. Rad se je posluževal čarovniških pripomočkov, ker je mislil, da se mu bo tako lov posrečil. Nekega dne se odpravi s svojo puško na lov. Hotel je streljati, ali puška mu je odpovedala. Kroglja namreč mu ni hotela odleteti. Poskusil je še drugič, tretjič, vzel nov smodnik in nove krogle, ali vse brez uspeha. Vrnil se je žalosten na svoj dom in odložil svojo puško, ker je mislil, da je začarana. Po dveh mesecih se je seznanil z nekim kristjanom in mu potopil svojo nesrečo. Ta pa mu je rekel:

Duhovne vaje za može in fante bodo na Sv. gori od 16. do 20. oktobra. Oskrbnina L. 32. PRIGLASITE SE TAKOJ!

»Vedi, da je Bog ustvaril ves svet in vse, kar je na njem, zato se nič ne zgo- di brez njegove volje. Vse je njegovo: ljudje in divjačina. Pusti torej tiste nes pametne čarovnije in obrni se naravnost do Njega in On ti bo pomagal. Ob- ljubi mu, da boš za vse stvari le njega prosil in da mu boš vedno služil. Tako sem tudi jaz storil in se mi godi dobro.« Razložil mu je verske resnice in ga naučil raznih molitvic. Dodal je še: »Se- daj lahko preizkusiš svojo puško, kajti če boš hodil po božji poti, te bo tudi duh pustil pri miru.« Drugo jutro je zmolil vse molitvice, obljubil Bogu da postane kristjan, če bo uslišan, in se po- dal na lov. Srečal je čredo antilop, po-

da je Marija srednica vseh milosti, t. j., da nam Bog sploh vse milosti naklanja le po Mariji. Ta nauk nam kaže v čudoviti lepoti božjo ljudomilost, ki nam je tako naklonjena, da je položila za- devo našega zveličanja v tako nežno ljubeče roke kakor so roke najslajše Device in Matere Marije. V luči te sredniške velja- ve se nam še bolj kaže resnič- nost naziva »Marija, Kraljica a- postolov.«

Marija je telesna Mati Jezusova, ki je glava svojega mističnega telesa, ki je Cerkev. Zato se Marija po pravici imenuje tudi *mati mističnega telesa Kristusovega* in ima kot taka odločilen vpliv na življenje in rast tega telesa, ki je Cerkev. Tudi iz tega vidimo, kako po pravici imenu- jemo Marijo Kraljico apostolov in misijonarjev, ki delajo za rast in vedno večji razmah Kristusovega kraljestva.

Kako dosledno je torej, da je Cerkev proglasila Marijo za vr- hovno zaščitnico vseh misijonov in misijonarskih družb.

Na misijonsko nedeljo bomo torej prav posebno priporočili Materi božji vse misijonarje in misijonarke božje ter vse nešte- vilne poganske narode.

Kot iskreni častivci Matere božje se bomo potrudili, da vedno globlje spoznamo njene odli- ke in pomen v Cerkvi. Tako si bomo tudi prizadevali, da vedno bolj spoznamo pomen besed »Marija, Kraljica apostolov« in da bomo temu spoznanju pri- merno vedno bolj goreči sotrudi- niki pri misijonskem delu svete Cerkve, ki mora rasti do skraj- nih mej, naj tudi mnogi njeni otroci iz nevednosti ali hudobije od nje odpadajo.

meril s puško nanje in sprožil petelina. Počilo je in ena antilopa je obležala za- deta. Ves srečen se je pogan zahvalil Bogu in izpolnil obljubo. Postal je še celo goreč katehist in izboren pomočnik misijonarjev.

Zgledi vlečejo

V Tsinanfuju na Kitajskem so iz mestnega zavetišča poslali nekaj deklic začasno na misijonsko postajo katoliš- kim redovnicam v varstvo. Male pogan- ke so z zanimanjem opazovale življenje na postaji. Udeleževale so se krščanske- ga nauka in končno zaprosile za sv. krst. Deklice so vprašale tudi predstojnika mestnega zavetišča, ki je bil pogan, če smejo postati kristjanke. Ta ni samo dovolil, marveč se je še sam udeležil slovesnosti. Sreča novih spreobrnjenk in verski obredi so napravili nanj tak vtis, da je še sam zaprosil za sv. krst. Dal je še drugim sirotam na prosto, če hočejo postati katoliške.

Skrb za sirote v misijonskih deželah

»Bog je Ljubezen, in kdor ostane v ljubezni, ostane v Bo- gu in Bog v njem.« tako uči Je- zusov ljubljene sv. apostol Janez. Prava, Bogu ljuba vera mora nujno imeti božji pečat lju- bezni. Vera, ki je v vsej širini in globini edino prava ter od Boga samega ljudem razodeta, je naša vera, ki je največji za- klad človeštva in moramo biti katoličani nanj najbolj ponosni. Vsak med nami pa dobro ve, da ustanovitelj naše vere Gospod Jezus Kristus ni nobene čedno- sti tako poudarjal z besedo in zgledom, kot vprav ljubezen do Boga in bližnjega. Dejal je, da se bo po tem najbolj spoznalo, da smo njegovi pravi učenci, ako bomo imeli veliko ljubezen do bližnjega.

Zato je pač samo po sebi u- mevno, da Cerkev Kristusova ho- di skozi stoletja vsepovsod do- brote deleč kakor nekoč Jezus po Palestini. Tudi misijonsko de- lo Cerkve se od nekdaj vrši iz- ključno v znamenju ljubezni, ki hoče nuditi duhovno in telesno pomoč vsem, ki se ji z zaupa- njem bližajo. Mnogo katoliških misijonarjev se je v misijonskih deželah popolnoma izčrpalo v izkazanju same ljubezni, ne da bi jim bilo dano gledati kake posebne sadove spreobrnjenj k edino pravi veri, za katero so pustili dom in svojce in vse udobnosti civiliziranega življe- nja.

Katoliški misijoni posvečajo posebno nego šolam, bolnišni- cam in sirotišnicam.

Poglejmo malo, kako je s si- rotišnicami v misijonskih deže- lah. Danes vzdržujejo katoliški misijoni 2000 sirotišnic s 120.000 gojenci. Največ jih je v Aziji (1.073 hiš in 66.995 gojencev), potem v Afriki (617 hiš in 39.995 sirot), nato v Oceaniji (126 hiš in 9.545 otrok), v Ameriki (92 hiš in 3.920 sirot) in v Evropi 67 hiš s 1.855 gojenci.

V sami Indiji je 407 zavodov s 25.000 gojenci, dočim ima na Kitajskem v 389 hišah 25.593 otrok varno zavetje.

V sedanji strašni kitajsko-ja- ponski vojski je število sirot še veliko bolj naraslo in katoliški misijonarji se za ubogo deco tako požrtvovalno trudijo, da so prejeli že ponovno priznanja od kitajske in od japonske strani.

Veliki ljubitelj revežev na Ki- tajskem goreči katoličan Jožef Lo Pa Hong je eno leto pred svojo tragično smrtjo (29. XII. 1937 ga je zadela morilčeva kro-

gla) začel graditi deško in de- kliško sirotišče za 5000 gojen- cev v mestu Zi-Ka-Wei.

Ko podpiraš misijone, podpi- raš tudi sirote, bolnike, ubože, vršiš dela krščanskega usmilje- nja in kličeš na samega sebe in svoje neskončno božje usmilje- nje.

Jožef Lo Pa Hong

To je bil mož globokega ver- skega prepričanja, mož molitve in požrtvovalnega apostolata — zlasti pa mož dobrotelosti. Za- radi ljubezni do revežev, zapu- ščene mladine in bolnikov so ga primerjali čudovitim velikanom krščanske dobrotelosti, kakor Ozanamu, Vincenciju Pavelske- mu, Cotelengu, Don Boscu in ga imenovali »Kralja beračev«. Le- ta 1912. je začel zidati bolnišni- co za najbolj zapuščene in za- vržene reveže. Ko mu je denarja zmanjkalo, je šel prosit za jav- no podporo in svoje prijatelje, da so mu pomagali. V 20 letih si je znal pridobiti toliko pomoč- nikov in sotrudnikov, večinoma med trgovci in tovarnarji, da je z njihovo pomočjo ustanovil, vodil in vzdrževal 20 cerkva in javnih kapel, 5 bolnišnic za starčke, slepce, kaznjence, do- jenčke in umobolne, 7 šol s 3000 učenci, 19 lekarn za uboge, 2 si- rotišnici, 2 hiralnici in 71 dvo- ran za konferenice. Razen tega je zbral s prijatelji še milijon ki- tajskih dolarjev za vzdrževanje teh ustanov.

Največji teh zavodov je »hos- pic sv. Jožefa« v Šanghaju, ki ima sam okrog 2000 stalnih pre- bivalcev. Razdeljen je na odde- lek za starce, za mlada dekleta, ki se želijo poročiti, za umobol- ne, za slepce, za revne dečke, ki obiskujejo obrtne šole, za do- jenčke in celo za zločince. Koli- ko dobrega stori ta zavod, nam povedo sledeče številke. Leta 1919. je bilo sprejetih v ta za- vod 4245 revnih bolnikov iz me- sta in 82.694 iz dežele. Vsako le- to je oskrbovanih v raznih od- delkih tega zavoda skupaj nad pol milijona ljudi. Ustanova u- živa tak ugled, da darujejo za njeno vzdrževanje tudi odlični pagani velike vsote.

Prijatelj, pojdi in tudi ti stori v kratki dobi svojega tustran- skega življenja čim več dobre- ga. Tvoje življenje bo kmalu mi- nilo in vse boš moral zapustiti. Le dobra dela ti ostanejo za ve- komaj. Pa tudi v tem življenju ni večje sreče, kakor je zavest,

da dobro, veliko dobrega storimo za bližnjega v potrebi.

Priliko za dobra dela imaš vedno in povsod. Taka prilika se ti nudi tudi na misijonsko nedeljo. Stori kaj za misijone. Moli, daruj sveto obhajilo zanje, daruj primerno miloščino, vpiši se v misijonske družbe.

Vsak odrasel katoličan bi moral biti član Družbe za širjenje vere, ki zahteva od članov vsakdanjo molitev enega očenaša za misijone in letni prispevek L. 2.60. Majhna stvar, toda koliko več bi mogli storiti katoliški misijoni, ako bi našli vsaj to skromno podporo pri vseh katoličanih.

Tudi našim otrokom naj se razširi srce ter objame po zgledu Jezusovem ves svet. Vpišite jih v Dejanje sv. Detinstva in navajajte jih k temu, da bodo radi sami vsako leto napravili kako žrtvico za misijone in tako prihranili 60 stotink za letni prispevek otroške misij. družbe.

Pridne gospe in gospodične naj šivajo za misijone v tako znanem Apostolskem društvu.

Kdor ne zmoro L. 2.60 na leto, naj se vpiše v Družbo sv. Petra apostola za vzgojo domačih duhovnikov v misijonskih deželah. V tej družbi znaša letni prispevek samo eno liro.

Vsak po svojih močeh in večji ter manjši gorečnosti, toda vsak zaveden in Bogu za dar vere hvaležen katoličan napravi in žrtvuj vsaj nekaj tudi za misijone.

To nam kliče v spomin tudi vsakdanja prošnja v očenašu:

Pridi k nam Tvoje kraljestvo!

Uspeli katoliških misijonarjev

Najnovejše statistike prinašajo sleden zanimive številke iz misijonskih dežel, to je tistih, ki so odvisne od kongregacije za širjenje vere (Propagande).

V letu 1936-37. je bilo v teh deželah 446.485 krstov odraslih in 769.149 krstov otrok. Če odbijemo število umrlih, znaša katoliški prirastek 797.572 novih vernikov. Poglejmo, kako se razvija katoliška Cerkev na posameznih delih sveta.

AZIJA.

Leta 1935 je bilo v Aziji 6.029.029 katoličanov, leta 1936 7.699.227, leta 1937 pa 7.911.370 katoličanov. V enem desetletju znaša torej prirastek 1.882.341 a srednjim letnim prirastkom nad 188.000. Kdor ve, kako velike težave mora zmagovati misijonstvo v raznih azijskih državah, ve, da pomenijo te številke ogromno delo.

AFRIKA.

Na črnem kontinentu so misijonski uspehi še večji. Leta 1927. je bilo tam 3.202.993 katoličanov. To število se je do lanskega leta več ko podvojilo in je doseglo 6.794.951.

OCEANIJA.

Ta je radi razkropljenosti svojega ozemlja in velikih prometnih težav trdo misijonsko polje, pa vendar so tudi tam

zabeležili povprečni letni prirastek skoro 65.000 novih vernikov. Leta 1927. je bilo tam 1.911.717, leta 1937. pa 2.557.803 kat. vernikov.

AMERIKA.

Tudi tukaj so še nekatere dežele pod upravo misijonske kongregacije. Tu je povprečni letni prirastek 50.000, kajti leta 1927. je bilo 2.415.323 katoličanov, dočim jih so našli lansko leto 2.931.024.

EVROPA.

V tistih pokrajinah Evrope, ki so še pod oblastjo Propagande, se vera ne toliko širi med drugoverci, temveč se mnogo bolj brani verska zavest katoličanov, ki so izpostavljeni nevarnosti odpada k protestantovstvu, pravoslavju ali muslimanstvu. Katoličanov v evropskih misijonskih deželah je bilo leta 1927. 771.567, lansko leto pa 931.163, kar pomeni letni prirastek 17000 vernikov.

V desetih letih je poskočilo število katoličanov v vseh misijonskih deželah skupaj od 14.330.629 na 21.143.328. Malo, nezadostno se zdi to v primeri z milijardo ljudi, ki še nič ne ve o božjem Zveličarju in nedopovedljivih sadovih

odrešenja. Toda če pomislimo, s kakimi gmotnimi, vremenskimi, političnimi in drugimi težavami se morajo misijonarji boriti: če preudarimo ovire, ki jih stavi katoliškemu misijonstvu na pot delo brezbožnikov, protestantov in mohamedancev itd., se nam pokažejo te številke v vse drugačni luči. Govorijo nam o veliki, neusahljivi življenjski moči naše vere, o velikem idealizmu in požrtvovalnosti katoliških misijonarjev, o junaški ljubezni in žrtvah apostolskih duš v misijonskih deželah in med katoliškim ljudstvom samim, ki misijone bolj ko kdaj prej podpira.

Tudi med našim ljudstvom je misijonska zavest v zadnjih desetih letih zelo napredovala. Zanimali smo se za misijone, molili in tudi precej prispevali zanje. Za prejšnja leta so bile zbirke že objavljene. Leta 1935. je darovala naša nadškofija za vse misijonske družbe skupaj L. 51.891,05; leta 1936. L. 61.957,95; leta 1937. L. 71.551,05. Tako imamo tudi mi drobec zaslužnja za rast Cerkev v poganskih deželah. V dobi divje borbe proti kraljestvu božjemu naj naša gorečnost zanje ne poneha, ampak vedno bolj raste iz dneva v dan.

veliko gorečnostjo sledile programu te prelepe pobožnosti.

Ob 7. uri zvečer je škofijski voditelj pozdravil družbenice, ki so prišle iz vseh, tudi najbolj oddaljenih krajev goriške, tržaške in reške škofije. Nato je lepo govoril g. msgr. dekan Filipič o velikem pomenu Marijinega češčenja, ki se najlepše izraža s tem, če se kdo v Marijini družbi Mariji popolnoma posveti in se trudi, da bi čim natančneje izpolnjeval družbena pravila. Dekleta, ki so pazljivo sledila njegovim zanimivim izvajanjem, so pač morala občutiti: »Kako srečne smo, da smo v Marijini družbi. Nikdar ne bomo obžalovala, da smo se Mariji popolnoma prepustile in le želimo, da bi se vsa dekleta z nami združila pod najvzornjšim praporom Matere božje.« Po pridigi so bile litanije s krasnimi odpevi, ki jih je vsa cerkev navdušeno prepevala, in nato blagoslov.

Od 11. do 12. ure je bila pridigana ura češčenja, pri kateri nas je učil Jezus sam v Najsvetejšem Zakramentu po ustih škofijskega voditelja, kako naj družbenice goje prav pristrčno in globoko duhovno življenje, brez katerega družbenice niso prave družbenice.

Naslednje jutro je bila ob 5. uri sv. maša s skupnim obhajilom. Med sveto mašo je govoril goreči voditelj g. župnik Srečko Gregorec o predpogojih za uspešnost apostolskega delovanja Marijinih otrok. V družini bodo mogle kaj dobrega storiti, ako bodo zelo spoštljive in pokorne napram staršem, v družbi, ako bodo imele veliko in pravo ljubezen do sester, v duhovnji, ako jih bo krasila ne le čistost, ampak lepo razvita sramežljivost, ki napravi krščansko dekle tako prikupno Bogu in ljudem. Dragocene so bile njegove besede in naša dežela bi nudila lepši pogled, ako bi se dekleta po njih ravнала.

Skupno obhajilo je bilo pa tako veliko, da se ni moglo izvršiti v zazenem redu... Res nismo bili pripravljene na tak naval in upamo, da bodo drugič še številnejši tisoči hitreje in lepše postreženi. Vkljub temu, da so mnoga dekleta morala čakati skoro 2 uri na sv. obhajilo in je katera morda še celo domov šla brez njega, je bilo videti veselje in navdušenje nezmajšano, saj je bilo ves čas lepo petje vsakovrstnih ljudskih in umetnih pesmi — neka vrla sopraničinja nas je razveselila celo z nekaterimi zelo posrečenimi samospevi, ki so nudili udeleženkam poleg glasbenega užitka priliko, da so se malo same odahnila. Med pesmimi so se s posebno gorečnostjo oglašale nove svetogorske pesmi, ki bo prav, če se ena ali druga vsako nedeljo oglašajo z naših korov v tem svetogorskem letu.

Ob 9. uri je spregovoril škofijski voditelj sklepno besedo, nakar se je kongres zaključil z zahvalno pesmijo in blagoslovom.

Po končani pobožnosti so dekleta še dolgo prepevala in se kar niso mogla ločiti od svetega kraja. Navzoči voditelji, ki jih je bilo 31, in vse družbenice so izrazili željo, naj bi prihodnje leto priredili še enkrat tak kongres, ker bo takrat prava obletnica prikazanja Matere božje. Geslo za drugo leto pa bodi: Vse leto se pripravljamo, da se na lepo urejenem kongresu poklonijo Mariji in se za njene družbe le še bolj vnamejo vse Marijine hčerke. Pridružijo naj se

le tiste nedružbenice, ki družbe ljubijo. Moški pa naj le ostanejo doma ob takih prilikah, kakor morajo ostati doma ženske, ako je shodno za moža in fantje, kar želimo, da bi se čim prej zgodilo.

Škofovsko posvečenje

V patriarhalni baziliki sv. Marka v Benetkah je bil na praznik sv. Mateja 21. IX. posvečen v škofa novi reški škof dr. Hugo Camozzo. Posvetil ga je eminenca kardinal G. A. Piazza, beneški patriarh. Sposvečevalca sta bila eksceleslenci Ivan Jeremich, beneški pomožni škof, in Anton Santin, novi tržaško-koprski škof.

Reška Marija Pomagaj

V prijazni vasici Soze blizu Marij je kar nepričakovano zrasel nov Harij hram. Požrtvovalni gospod Milan Grlj si je hotel zbrusiti pete... in jezik; toliko je tekal in prošil: »Ti boš dal kaj za soško kapelico!« — in je uspel. Vsi so prispevali, vsak po svoji moči; oblasti ter bližnji in daljni vaščani. Bistričani so se še posebej izkazali. Saj je to skoraj predrzno: Soze, vasica z osmimi hišami, pa hoče imeti svojo skromno cerkvico, svojo Marijo Pomagaj. Pa dobra volja premore vse.

Prijazen sončni dan na mali šmaren je zvalil velikansko število ljudi proti Harijam, odkoder so v procesiji, kakršnih je danes le še malo, odnesli novo sliko, delo domačina samouka, proti novemu domu. Toliko ljudstva, cerkvenih in svetnih gospodov Soze še niso videli. In tolikega navdušenja, petja, cvetja ter vencev in obnem lepega reda in obnašanja tudi ne. Vsa slovesnost blagoslova, sv. maša, pridiga in litanije; vse je poteklo v najlepšem redu. Šele v poznih popoldanskih urah so se začeli ljudje razhajati na vse strani.

Tako ima tudi trnovska župnija v svoji najmanjši podružnici svojo Marijo Pomagaj, kamor se bo lahko zatekala v vseh svojih stiskah in nadlogah.

Trnovski zavod šolskih sester

Dobro uro od zgoraj opisanega svetišča leži v mali kotlini, obdani z zelenimi griči, trg Bistrica, sedaj Villa del Nevoso, s precej razvito industrijo in lesno trgovino. Na njegovi severozahodni strani se nahaja zavod šolskih sester de Notre Dame, kjer se z malimi stroški vzgajajo in pripravljajo za razne življenjske poklice deklice naših pokrajin. Središče zavoda je dobro urejena srednja šola »d'avviamento professionale« s pravico javnosti; okoli te pa delujejo razni privatni tečaji, kot pripravnica na gimnazijo in za višje učiteljske, trgovski tečaj in gospodinjstvi tečaj. Daj Bog, da bi krščanski starši vedno visoko cenili pomen dobre vzgoje in bi zavod pod okriljem preblažene Device Marije mogel še razširiti svoje delovanje.

Velečastite gospe, ki imajo še kaj izvodov 2. in 3. številke našega lista na razpolago, prosimo, da nam jih vrnejo.

Nadaljevanje članka "Močna žena," prinesemo v novembru.

Naše novice

Vodja naše države in ustanovitelj etijopskega cesarstva eks. Benito Mussolini v Julijski krajini

Ves mesec september je potekel v naši deželi v znamenju obiska načelnika vlade, ki je prišel v nedeljo 18. v Trst in v torek 20. v Gorico. Pred njegovim prihodom so se vršile velikanske priprave za sprejem moža, ki je dal naši državi notranji red in mir, v mednarodnem življenju pa veljavo, kakršne še nikdar v svoji zgodovini ni imela. Naša dežela je pokazala, da se zaveda, da prihaja v posete nenavadno velik mož, ki se med drugim tudi neumorno trudi, da bi delovnemu ljudstvu v teh težkih časih svetovne gospodarske krize dal delo in zaslužek z velikimi občekoristnimi napravami. Zato so se vsepovsod zgrinjale okrog njega neizmerno množice ljudstva, katerim se je zelo prikupil zlasti s svojo prijaznostjo in radodarnostjo.

Po posetu so vsi listi obširno poročali o poteku raznih prireditvev in o važnih govorih, ki jih je imel ob tej priliki v Trstu, v Gorici in drugod. Naše glasilo, ki je verski list, čuti dolžnost, da podčrta hvalevredno zanimanje gospoda vodje za cerkvene zadeve naše dežele. Znano je, kako velikodušno je podprla njegova vlada obnovo svetogorskega svetišča, in vsi vedo, da je dal tudi goriški cerkvi presv. Srca že 300 tisoč lir. Tudi ob priliki tega velikega obiska se je spomnil cerkvenih potreb. Stolnici v Trstu je daroval 100 tisoč

lir, cerkvi presv. Srca pa ponovno 150 tisoč lir. To moramo zabeležiti s tem večjim veseljem, ker vemo, kako vodilni može marsikake velike države Cerkev popolnoma prezirajo in le na to mislijo, kako bi jo oropali.

Naša želja je, da bi Bog vedno bolj stal ob strani temu velikemu možu, da bi mogel na svoji nevzdržni poti naprej in vedno višje čim več dobrega storiti za splošni blagor plemenitega in vernega italijanskega ljudstva, pa tudi za sporazumljenje med narodi in za svetovni mir.

Novi predstojnik svetogorskega svetišča

Ker je neumorno delavni p. gvardijan Viljem Endrizzzi dosegel najvišjo dobo 9 let, ki jo frančiškanska pravila dopuščajo za gvardijansko službo, je moralo vodstvo reda postaviti na Sv. goro novega predstojnika. Imenovan je bil p. Jožef Degasper, ki je že pred leti vodil samostan na Kostanjevici v Gorici. Novi svetogorski predstojnik je daleč naokoli znan po svoji veliki gorečnosti za duše, saj je n. pr. v samih 8 mesecih tega leta pridigal na raznih misijonih itd. blizu 400-krat. K njegovemu imenovanju mu tem pristrčneje čestitamo, ker smo prepričani, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, da bodo verniki na Sv. gori zares dobro postreženi.

Kongres Marijinih družb na Sv. gori

Za 4 in 5. september napovedani kongres Marijinih družb na Sv. gori je uspel v kljub neugodnemu vremenu nepričakovano lepo. Pri svetogorski Materi se je zbralo več ko 3000 Marijinih hčera in drugih poštenih deklet, ki so z

Julij Zeyer (Poslovenil Marko Kranjc)

Vrt Marijin

Pesem o Materi

(Nadaljevanje.)

VI. »ZDRAVA MARIJA, MILOSTI POLNA!«

Tedaj se ji zdajci zazdi, kakor da se zunaj nekaj giblje in po vrtu nekaj veje. In v hipu je drhtel po vsej hiši neki skrivnostipoln zvok. Marija se začudena ozre, ker bila je sama v hiši. In ovel jo je nekaj diha in v hipu se je zavedala, da je v njeni bližini nekaj skrivnostnega. Skozi priprta vrata, kamor se je ozrla, se je vlekel sem z vrta dolg žarek solnca, že h goram se nagibajočega; in za njim se je zdajci dvignil bel soj, mogočen kakor pri požaru, toda brez droge. In v tem nadzemljskem plamenu se je prikazala postava. Bil je mladenič, visok in blesteč v svojem oblaku, kakor iz slane tkanem. Obličje mu je žarelo kakor solnce in oči kakor zvezdne globine ponočnega neba. V roki je držal lilijino steblo s tremi cvetovi in zastirale so ga razpete peruti kakor z mavrice narejene in kakor solnca blišč se iskreče. In z glasom, zvočnim kot godba harf, jo je nagovoril in reknel priklonivši se: »Zdrava, Marija, milosti polna! Bog s teboj, blagoslovljena ti med ženami!«

Marija ni začutila strahu. Mir, nikdar slajši, doslej nepoznani, in vzvišena resnost je vladala v njeni duši. Po hipnem navdihnjenju je vedela, da stoji pred njo Gabriel. V ponižni spoštljivosti je sklonila pred nadangelom glavo ter molče čakala. Toda, ko je pomislila, da ji po njegovih ustih govori Bog, je zadržala v veliki bojznosti in sklenila roke. Angel pa ji reče: »Ne boj se, Marija, ker našla si milost pred obličjem Gospodovim. Spočela boš in porodila sina in njegovo ime bo Jezus in imenovan bo Sin božji in velik kralj bo, ker bo vladal na veke in njegovemu kraljestvu ne bo konca!«

Marija pa, zavedajoča se svojih svetih obljub, da ohrani devištvu svoje duše in svojega telesa, reče kakor omamljena: »Kako se bo to zgodilo, ker moža ne spoznam?«

Angel pa pravi, priklonivši se: »Sveti Duh pride v te in On, ki ga rodiš, bo od Svetega Duha in bo imenovan Sin božji.«

Zdaj si je bila Marija docela v svesti, da govori nadangel o samem Mesiju. In pred veličino tako neizmerno usode je njena duša drhtela v uprav nebeški radosti, a hkrati v smrtni bojznosti in s strahom se je njen duh vprašal, ni li morda to slepilo. Prijela se je za čelo, kakor bi se hotela prebuditi iz sanj. Toda angel pravi: »Bdiš, o Marija! Čuj znamenje, ki po njem spoznaš, da nisi sanjala. Elizabeta, tvoja draga sorodnica, ki je nerodovitna že davno prestopila mladosti prag, tudi rodi sina. Pojdi in obišči jo!«

Tako je govoril angel. Marija pa se je umirila in umela vso svojo nalogo. Vedela je: ko jo je angel nago-

voril, se niti za en sam trenutek ni polotil dvom njene duše; le njen človeški razum je tako počasi umeval, česar jasno umeti nihče ne more razum njega, ki mu je Bog razodel svojo skrivnost, in izmed vseh smrtnikov bo njej edini ta skrivnost razodeta. To je Marija zdaj razumela in iz božjih rok je sprejela svojo nalogo ter v neizmerni ponižnosti sklonjena odgovorila angelu preprosto: »Dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvojih besedah!«

Ko je zopet privzdignila glavo, ni videla več prikazni. Sladki mrak je preplaval sobo, kjer so lilije v beli krasoti tiho cvetele. Marija je zaprla oči, zavesa njenih vek je padla med nje in tvarnega sveta sijaj. In njena izvoljena duša je plula k Bogu, tako nedosežno visoko, in bila deležna nadzemljske radosti, kakor še nobena duša človeška. Tako zamaknjena je bila njena nadangelska duša, tako vsa zatopljena v živnega Boga, da se je brez diha zrušilo tik lilije njeno posvečeno telo, samo kakor lilija.

VII. »BLAGOSLOVLJENA MED ŽENAMI!«

Angel ni naročil Mariji izrecno, naj molči. Toda njegovo oznanilo je poneslo njeno vzvišeno dušo v take višave zamaknjenosti, da se je izgubila v morju božje milosti in dihala le v plamenih svoje ljubezni do večnega Boga. Zavedajoči se svoje nadčloveške usode se ji je v brezdnju nebeške blaženosti glas govornjene besede zdel skrunjenje svete skrivnosti. Ves njen razum in vse njeno srce je zastajalo le v globokih

Razne

Kvatrnico, t. j. kvatrnico nedeljo so letos obhajali na Mirenskem Gradu ob izredno veliki udeležbi vernikov z vseh krajev naše dežele. Zjutraj in popoldne je pridigal msgr. dr. Brumat, ki je pri sv. maši kot mučitelj Marijine in naše označil sedmere poglavitne pregrehe, popoldne pa je govoril o nagibih, ki so delali Marijo pogumno pod križem in bogo tudi nam dajali srčnost v vsakdanjih težavah življenja.

Stiridesetletnico mature je obhajal 3. sept. naš priljubljeni skladatelj g. Vinko Vodopivec, župnik v Kronbergu, v krogu večjega števila svojih sošolcev, med katerimi sta bila tudi znani slovenski pisatelj notar dr. Ivo Sorli, doma iz Podmelca, in bivši poslanec v ital. državnem zboru goriški odvetnik dr. Karel Podgornik, doma iz Cepovana.

Iz dušnopastirske službe, G. župnik Valentin Batič je šel iz Vrhpolja za župnika na Slap pri Vipavi. Na njegovo mesto v Vrhpolje je prišel g. Lojze Mesar z Vrabč. — G. Stanko Žerjav, doma na Brjah nad Rihemberkom, se je vrnil na Goriško in je bil imenovan za žup. upravitelja v Kalu na Kanalskem.

Smrt dveh uglednih mož. Dne 22. avgusta je umrl v Budanjah v visoki starosti 88 let vzorni gospodar in skrbni krščanski oče Jožef Ferjančič. Pokojni se je živo zanimal tudi za javno življenje. Bil je dolgo vrsto let budanjski župan in načelnik cestnega odbora za vipavski okraj. Bil je tudi med ustanovitelji Hranilnice in posojilnice v Vipavi in Kmetijskega društva ter dolga leta njun odbornik. Naj mu sveti večna luč! — V Devinu je v sredo 14. t. m. mirno v Gospodu zaspal sedemdesetletni Ludvik Colja, oče tamošnjega organista in cerkovnika. Bil je značajan krščanski mož, ki je dobro vzgojil svojo družino in je bil povsod spoštovan. Pokoj njegovi duši!

Nova sv. maša v goriških Brdih. V nedeljo 28. avgusta je slovenska župnija v Brdih slavila lep praznik: novo sv. mašo svojega rojaka g. Izidorja Kodermača iz Nebla, ki je v kapucinskem redu. Novomašnik izhaja iz dobro znane Kodermačeve družine, ki jo je Bog obdaril s številnimi otroki. Od desetih dečkov je najstarejši g. Lojze postal duhovnik in župnikuje sedaj v Volčah na Tolminskem, deseti, najmlajši, je pa sedaj pel novo sv. mašo. Zelimo, da bi njegovo delo v vrtu Gospodovem bilo vseskozi blagoslovljeno!

+ **Ignacij Leban**. Pred kratkim se je petorica goriških duhovnikov peljala z avtomobilom obiskovat nekega sobrata na Kobariško. Med Sedlom in Borjano, kjer je cesta bolj ozka in je dosti ovinkov, je avto nepričakovano srečal širok tovorni kamion s pripetim vozom. Lahki avto se ni mogel zadosti umakniti in je trčil ob sprednji del težkega tovornika. V sled močnega sunka je zadobil g. Ignacij Leban, župnik v Batujah, nevarne poškodbe v levem boku.

Njegovo zdravstveno stanje se je v nekaj tednih toliko zboljšalo, da smo upali na njegovo okrevanje in da bo

mogel prihodnje leto obhajati zlato mašo. Nenadoma pa je prišla vest, da ga je Gospod 23. IX. zjutraj poklical k sebi.

Rodil se je v Prvačini 25. X. 1865., v mašnika je bil posvečen 28. VII. 1889., služboval pa je od l. 1890. kot kaplan v Ročinju, od l. 1892. kot kaplan v Mirnu, od l. 1893. kot vikar v Srednjem in od l. 1896. do sedaj kot župnik v Batujah. Bil je zgleden in delaven duhovnik. Visoko ga je cenilo ljudstvo in med duhovniki je užival tako velik ugled, da so ga imenovali za voditelja pobožne duhovniške družbe »Apostolske unije« — za goriško nadškofijo.

Bil je tudi velik prijatelj katoliških izobražencev, ki so imeli v njem dobroga očeta in svetovavca.

Kot dušni pastir je vedno z veliko ljubeznijo gojil cerkveno petje, ki mu je zelo služilo, da je pritegnil v razne cerkvene družbe zlasti mladino.

Pogreb se je vršil v nedeljo 25. IX. ob udeležbi 60 duhovnikov in ogromnega števila vernikov.

Bog mu obilno poplačaj dolgoletno zvesto službo!

To, kar ni, začne le tedaj biti (ali delati), če ga naredi tisti, ki je žel! Z drugo besedo: Vse, kar nastane, mora imeti svoji vzrok, da nastane.

Vzrok, da svet je, je Bog, ki je od vekomaj in ni nastal.

3. Ti na »slučajno« nič ne daš. Če bi ti tisti, ki ti je kaj dolžan, rekel: »Slučajno ti ne bom mogel nikoli plačati,« bi bil ti zelo hud. Morda bi ga začel še zmerjati, da je slepar, da se iz tebe norčuje itd. Kako pa naj ima ravno pri postanku sveta beseda »slučajno« zate tak pomen?

4. Znani naravoslovec Darwin je rekel: »Ne morem si razložiti, da bi ta veličastni in čudoviti red nastal slučajno. In ravno to me silni, da priznam Boga.«

Veš, kaj je slučaj? »Slučaj je bog norcev,« tako se je izrazil znani francoski cerkveni nasprotnik Voltaire. Po tem takem, če hočeš norec biti, imaš lahko slučaj za svojega boga-malika. Kaj ti bo to »slučajno« pomagalo, ko boš »slučajno« priletel v večni ogenj in boš v njem »slučajno« večno trpel?

5. K astronomu Kircherju je prišel tovariš-bogotajec. Zagleda lepo sliko zvezdnatega neba. Hitro vpraša: »Kdo je naredil to lepo sliko?« Zvezdoslovec odgovori: »Nihče, sama se je naredila.« Bogotajec ga zavrne ježno: »Kaj se norčuješ, kako se bo to samo naredilo?« Toda zvezdoslovec trdi in trdi, da se je podoba sama naredila. Bogotajec pa enako zanikuje in zanikuje. Konečno reče Kircher: »Glej, tako spoznaš in priznaš, da se tale slik ni mogla sama narediti. Zdaj pa pomisli, kako bi se moglo samo narediti to, kar ta slika predstavlja?«

6. Sv. pismo poroča: »V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo... In Bog je rekel: »Bodi svetloba in bila je svetloba... In Bog je rekel: »Zemlja naj požene travo, zelišče in rodovitno drevje.« In zgodilo se je tako... In Bog je rekel: »Naj bodo luči na nebu.« In zgodilo se je tako itd. (1 Mojz. 1).

Pamet in vera te učita, da vesoljstvo ni nastalo »slučajno.«

Srečko

(Nadaljevanje sledi.)

Iz svetogorske zgodovine

(Nadaljevanje.)

Zidanje cerkve

Zidanje cerkve je začelo 1541., kakor je razvidno iz nekega darilnega pisma od 11. decembra 1540. Zdi se, da izprva niso nameravali zidati tako velikansko cerkev; šele potem, ko so med delom dohajali nepričakovano obilni darovi, so se osrčili za nov veličastnejši načrt. Različno zidanje in nesorazmernost prezbiterja in dveh stranskih kapelic z ladjo bazilike kakor tudi vsebina omenjenega darilnega pisma podpirajo to mnenje. Začasno kapelico odpravijo in se neutegoma lotijo nove. K njej prizidajo v podobi križa od obeh strani po eno kapelico in od teh naprej začnejo zidati po nabranih obilnejših darovih veličasten tempelj iz rezanega kamna na tri ladje, pregrajene z dvema vrstama visokih, oboke nosečih kamenitih stebrov. Delo je bilo silno težavno, predno so vse skale razbili, zemljišče uravnali in naredili novemu templju trdno podlaglo.

Božja previdnost je utrujenim delavcem ojačila roke z novim čudežnim dogodkom. Ustno izročilo namreč pravi, da je bila nebeška Devica Urški naznala, da najdejo ob začetku zidanja v zemlji posebno znamenje, kar se je tudi izpolnilo. (Že v začetku teh zgodovinskih podatkov o Sveti gori smo v 1. številki našega lista omenili kamen, ki je imel vklesana razna znamenja, in ki so ga izkopali ob začetku gradnje. Profesorja Kosa izsledki nam poročajo o starodavni cerkvi, ki je stala na tem mestu in je bila pozneje porušena in pozabljena. Izkopani kamen je ostanek starodavne cerkve. Tega pa tedaj ob kohanju in do najzadnjih časov ni nihče vedel, zato so imeli to najdbo za nekaj čudežen pojav. Črvovo pisanje, ki tu sledi, nam priča, kako so tedaj in še mnogo pozneje mislili o tej najdbi. On pravi:)

Najdba plošče z angelskim pozdravom

Ko se nekega dne na vso moč upirajo okoli živokalnatnega mesta ter kopljejo, podkopujejo, vzdigujejo, krhajo in drobijo,

zadene delavec s »pikonom« ob trdo skalo; površje se odkrha in... o čuda! med skalami se prikaže štirioglasta, uglajana plošča iz bledorumenega marmorja, na kateri so okoli in okoli ob robu izdobljene z lepimi gotskimi črkami besede angelskega češčenja. Sredi obrobka so pa v povprečnih vrstah vsečena razna znamenja v malih kolobarcih tolarjeve velikosti. Kdo je ta kamen med skale pustega vrha zanesel, odkod je ta starinski spominček sem prišel, vé sam Bog. Še ugibati se o tej znamenitosti težko kaj dá. Zgodovina čisto molči, niti najtemnejšega ustnega izročila nimamo, pa tudi verjetno ni, da bi bilo stalo kdaj vrh Skalnice kako bogočastno znamenje. (Sedaj vemo, da je resnično stala tam gori cerkev in nam najdba ni več nekaj čudežnega, kakor so takrat nanjo gledali. Smemo pač misliti, da je božja previdnost dopustila takrat še to nevednost, da je nepričakovana in skrivnostna najdba ljudi bolj vzpodbudila k zidanju cerkve na kraju, kjer je že nekdanj stala in si jo je Marija iznova izvolila za kraj milosti. Zato so sklepali, kakor piše dalje zgodovinar Črv:)

Nedvomno je ta kameniti spominček v nekaki zvezi s prikaznijo Matere božje na tem mestu. Besede angelskega pozdravljenja in simbolične podobe v kamen vklesane (n. pr. golobje, labudi, pelikani, rože, zvezde itd.) se nanašajo na nebeško Kraljico. Zakaj se je ravno na mestu prikazala, kjer je bil ta kamen v zemlji skrit, zakaj je ta spominček davne preteklosti ravno pri zidanju tega svetišča prišel na dan, to je njena skrivnost. Škoda, da imamo le še en kos te skrivnostne plošče, kajti čez dve tretjini je izginilo leta 1786., ko je bilo svetišče zatrto in razdrto. Obešen je sedaj ostanek, vdolan v marmornat obod ob steni na evangeljski strani oltarja svetega Jožefa. (Tako je bilo do svetovne vojne, po vojni je obešen za glavnim oltarjem blizu vrat zakristije.)

Ljubezen do Matere božje je delo pospeševalo tako, da so do jeseni leta 1544. cerkev že v to-

liko dozidali, da jo je bilo mogoče posvetiti, čeravno zidanje ni še bilo povsem končano.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Kotiček resnice brez rokavice

«SVET JE NASTAL SLUČAJNO!»

Tako ti praviš.

1. Menda hočeš reči, »da je vse kar od nekdaj priletelo.«

Od kod pa? In tudi če bi od nekdaj priletelo, bi moralo prej tam biti. Pa tudi za tam velja isto vprašanje kot za tu, namreč, kako je svet tam nastal, odkoder je — po tvoje — sem priletel.

Kako da tebi »slučajno« ne prileti v žep tisočak ali v sod vino ali v vrečo moka?

Denar ti pride v žep, če ga zaslužiš in ga vtakneš v žep. Vino pride v sod, če ga prideláš ali kupiš in ga natočiš v sod. In z moko je enako.

Brez nič ne nastane nikoli nič, zato tudi »slučajno« ne nastane nič.

2. Pa praviš: »Ne tako, ampak »slučajno« pomeni tu, da se je svet kar sam začel delati.«

Povej mi, kdaj delavec začne delati? Ali takrat, ko ga še ni, ali takrat, ko je že?... Čemu tako vprašanje? Saj je čisto jasno, da šele takrat, ko je že!

Vidiš, prav tako tudi stvar ne more »delati«, predno je. In tudi sebe ne more delati.

Zvezdnato nebo oznanja slavo božjo

(Nadaljevanje)

Egiptovske piramide

Kdor je pazno bral naša razmišljanja o neizmerni veličini vesoljstva in posameznih nebeskih teles, je moral strmeti nad veličino stvarstva in nujno priti do zaključka: vse to je mogoče narediti neko Najvišje Bitje z neskončnim umom, neskončno voljo in silo, neskončno modrostjo in lepoto. Resnice o bivanju razumnega in osebnega Stvarnika nam ne razodeva samo vera, ampak že zdrava pamet nas uči, da minljivih in spremenljivih stvari ne more biti brez njihovega nespremenljivega začetnika — Stvarnika. To spoznanje zdravega uma nam sijajno potrjujejo tudi veliki zastopniki vede.

Vsi najslavnejši poganski filozofi so to resnico s samo pametjo spoznali in glasno oznanjali in vsi veliki predstavniki naravnih ved jo potrjujejo, n. pr. Volta, Ampère, Faraday, slavna trojica na polju moderne fizike — Newton, prvak med zvezdoznanci — Gauss, Rahleigh, Laplace, Kepler, Galilei, Thomson, Herschel in polno drugih. Boga zametujejo samo znanstveniki, ki se te resnice bojé ali iz lahkomišelnosti in enostranosti ostajajo pri svojih znanstvenih stremljenjih na pol pota.

Resen in zares globok znanstvenik, iskatelj in učitelj resnice kot take ne miruje, dokler od resnice ne pride do

sanjah o neizmerni bodočnosti, ki se že pripravlja, da postane sedanost, ki preobradi svet. In njene oči so neprenehoma zrlé naproti samo Njemu, ki je imel že priti, da odreši svet ter venča Izraela. Že Ga je videla prihajajočega v solnčni slavi, kneza, sodnika vekov!

Krasnejši je bil od solnca na nebu, ki razsvetljuje svet, ker je bil sveteljši in Njegova svetloba je pronicala vsako temo ter polnila s svojim sijem neizmerna nebesa. In človek bo ta Presveti in njo, Marijo, bo imenoval mater!...

Kakor omamica jo je prevzela včasi ta zavest. Zemeljski čuti niso prenesli te teže blaženosti in so omagovali.

Nekega večera, ko je ležala tako napol v snu, napol v omamici, se ji je zazdelo, kakor da v hipu prebujena čuje glas pred vrati, glas, govoreč tiho s snivim naglasom: »O, najčistejša med devicami, ti polna milosti, o zvezda, blesteča kakor čudovit demant, na veke bodi slava tvojemu imenu!«

In tiho je potrkal na vrata. Zavzeta reče Marija v polsnu: »Kdo trka na vrata in kdo me kliče?«

Glas, poln mile godbe, odgovori: »O vstani in ne vprašuj ter odpri! Sin najvišjega Kralja sem. Prvi sem in poslednji, ki sem prišel iz nebes v tužno puščino temin. In prišel sem, da rešim ujete duše. In zato hočem pretrpeti smrt in prenašati žalitve in krvavo zasramovanje!«

Bleda, prestrašena je Marija v svojih sanjah vstala. Srce ji je trepetalo pred neznanim trpljenjem in ta sladki glas je vabil solze v njene oči. Omahovaje je šla

in odprla vrata. Pod belo krasoto zvezd je stal mož nebeškomilega obličja, a zmučenega in mrtvaško osinčlega. Kri mu je lila s čela izpod trnjeve krone, kri mu je lila s strani in z rdečimi madeži okrvavljala njegovo belo oblačilo. Lasje so se mu svetili kakor žarki in oči so blestele kakor morje svetih solz. Kakor blagoslavljaje je povzdignil roke in bile so prebodene in zvezdni žarek je šel skozi rane njegovih rok. Tako je za hip stal, potem pa šel počasi dalje. In tudi iz blestečih nog mu je lila kri, ker bile so, kakor roke, prebodene... Stopal je počasi in težko, izginjal, izginjal v noči, tožno vzdihujoči, in vsak njegov korak je bil udarec v srce Marijino... Strmel je za njim in bridko zajokala in v njeni duši je šepetal tih tuj glas: »To je tvoj sin! Tvoje veselje! Tvoje upanje! To je On, ki te je izvolil za svojo mater!...«

In Mariji se je zdelo, da sedem mečev prebada njeno srce. In bolečina je bila tako kruta, da se je, zdaj popolnoma prebujena, pred vrati, napol odprtimi, zgrudila na tla in zrla v skrivnostno noč. In bilo ji je, kakor da v resnici sliši v neizmerni daljavi težke in trudne korake... In počasi je zamiralo odmevanje teh otožnih korakov ter se slednjič popolnoma izgubilo v šepetanju nočnih vetričkov...

Marija se je težko zrušila na posteljo in v solzah zaspala. Toda v jutro ni vedela ničesar o žalostni nočni prikazni in šele tedaj se je zopet spomnila nanjo, ko je videla te prebodene roke na križu... One temne sanje so ji v jutro sicer izginile iz spomina, toda neko nejasno otožje ji je odmevalo v duši.

V hiši ji je bilo tesno. Šla je na solnce in ko je zvedela, da se odpravljajo mnogi iz Nazareta ta dan na pot v Jeruzalem, se je odločila, da se jim pridruži in obišče Elizabeto, svojo sorodnico, živečo s svojim možem, duhovnom Zaharijem, v tihi vasi v judejskih gorah. Saj je mislila na to takoj od dneva, ko ji je bila oznanjena velika novica, ki je prevzela vse njeno življenje, do globočin pretresla njeno dušo in prešinila vse njeno srce. Z radostnim srcem, v vsej svoji blaženosti se je odpravila na pot in niti sence one hipne tesnobe v sanjah ni bilo več v njej.

Kako krasen je bil kraj, kjer je živela Elizabeta! Mir božji je dihal ondi in ljubkost je kakor smehljal ležala na livadah, kjer so hišice dremale v solncu tako prijetno kakor bele ovce na paši. Okrog po hribih so bili vinogradi, vzadi so štrleli visoko, visoko vrhovi gora. Prav do vaških hišic se je mračil šelesteči oljkov gaj in čist studenec tik vasice je lil iz skale zaklade svoje svežosti in brzel do zibajočega se morja trav in v tem skritju žuboreč pel svojo pesem.

Hiša Zaharijeva se je belila nedaleč od studenca v sencih smokve. Ko se je Marija tiho bližala, je stala Elizabeta pred hišo, z obličjem k njej obrnjena, in gledala na drevo, kjer je majhen tiček drobil svojo sladko pesem. Elizabeta je zamišljeno poslušala. Že je stala Marija le za korak oddaljena od visoke postave svoje sorodnice, a ona je ni opazila. Tedaj se je Marija milo nasmehljala in zašepetala: »Zdrava, Elizabeta!«

(Nadaljevanje prihodnjic.)

najvišje Resnice — saj samo zato nam je vendar Bog tudi razum dal in gorje nam, če ga bomo proti Njemu zlorabljali.

Pustimo vse raznolike in številne dokaze za bivanje Boga-Stvarnika. O tej neizmerno važni temeljni resnici se bomo lahko pričeli iz primere, ki se naša na velikost zvezd in je vzeta iz egiptovskih piramid.

Piramide so bili nagrobni spomeniki kraljev in drugih odličnikov egiptovskega naroda, ki je bil takrat zelo kulturni. Našli so ostanke mnogih piramid, ki sicer niso bile vse enako velike, ali vse so bile ogromne. Tri piramide so pa še ostale cele in to so znamenite piramide v Gizehu, med katerimi je najvišja piramida kralja Keopsa iz dinastije

Slavni arheolog Petrie je šel v Egipt, da še enkrat premeri to velikansko zgradbo, in je ugotovil, da v Keopsovi piramidi ni 2.650.000, ampak samo 2.300.000 kamnov, ker meri vsak posamezen več ko 1 kubični meter, čeprav je že ta ogromen.

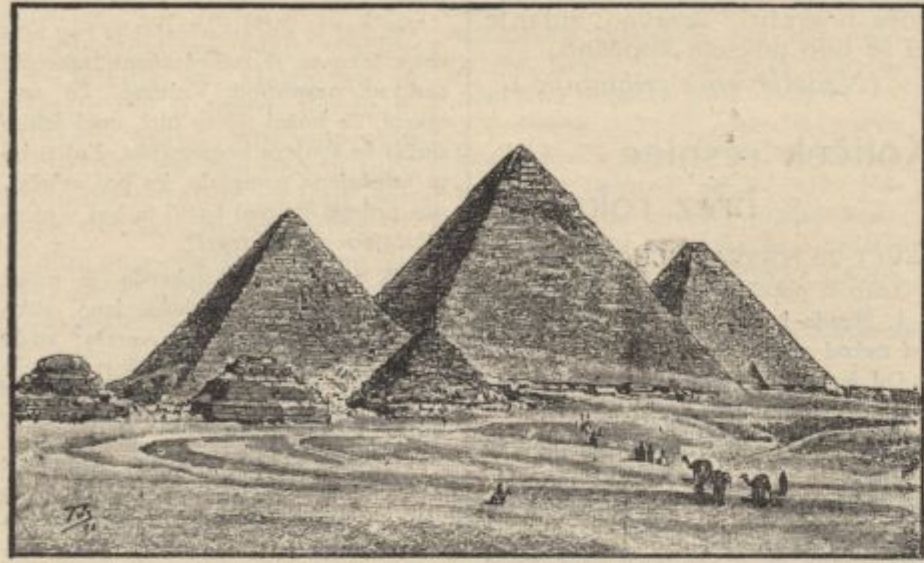
Se bolj čudovito je pri tej zgradbi dejstvo, da so posamezni kamni tako natančno obdelani, da se drug drugega tako tesno držijo, da bi ne mogel med nje vtakniti niti igle in je tako vsa zgradba kot en sam kolosalen kos granita. Že to ti kaže, koliko delavcev in dela je bilo treba od kamnologov, kjer so lomili kamen, pa do dovršene piramide v Gizehu.

Ta veličastna zgradba stoji zmagoslavno že 46 stoletij in kljubuje vsem

12 stoletij, ko jo je občudoval okrog 1500 pred Kr. slavni voditelj Izraelcev Mozes. Naša zemlja je od takrat 4600 krat premerila svojo več ko 1000 milijonov km dolgo pot okrog solca. In solnce, ki so ga Egipčani častili po božje, je že en milijon in šeststoosemdesettisočkrat razlilo svoje žarke na njen pozlačeni vrh, ki v bajni lepoti žari v skrivnostne daljave. Koliko narodov, kraljestev in kultur je od takrat vstalo in spet izgubilo s pozornice človeštva. Piramide pa stoje in bodo mogle še tisočletja in tisočletja stati ter oznanjati še številnim rodovom za nami, kako minljivo je vse na zemlji. Minljivi so kralji in vladarji kakor faraoni v teh silnih grobnicah, ki jim zato življenje po smrti ni nič lažje kakor neštetim revežem, ki počivajo v neznanih grobovih brez cvetja in napisov. Minljivo je pa tudi vse človeštvo skupaj vzeto, ki ga moremo primerjati valu, ki se dvigne iz brezmejnega oceana večnosti in kmalu spet izgine za vedno. Posameznih ljudi in celih narodov življenje je kakor meteor, ki za hip zažari in spet ugasne v gosti temini vesmira.

Piramide, ti silni stražarji puščave, ob katerih se lomijo valovi saharškega peska, oznanjajo zlasti v grobni tišini egiptovskih noči, ko jih z jasnega neba obseva luna s čudovito srebrno milino: »Da, vse brez izjeme na tem svetu je ničemurnost in muka duha, prived in prevara; čednost in samo čednost, ki je najsijajnejša dika vsakega zemljana, ima pravo notranjo in neminljivo veljavo, ki ji škrlat ne more ničesar dodati niti ubožna halja ničesar vzeti.«

(Nadaljevanje prihodnjic.)

stije, ki je vladala okrog l. 2700 pred Kr. O tej piramidi nam poroča slavni zgodovinar Herodot sledenče zanimive podrobnosti.

Sto tisoč ljudi je delalo skozi deset let že sam nasip ali cesto iz granita, po kateri so vlekli od Nila do kraja gradnje velikanske kamne iz granita, iz katerih je sestavljena piramida. Dva tisoč ljudi se je trudilo skozi tri leta, da so po tej poti pripeljali en sam ogromen kamen, ki so ga rabili za temelj. Keopsovo piramido je gradilo 100.000 delavcev skozi 20 let (ne vstevši gori omenjenih 10 let.) Teh 100.000 delavcev so menjavali vsake tri mesece. Plinij pa poroča, da so porabili za gradnjo vseh treh piramid v Gizehu skupno 78 let in pol.

Keopsova piramida je 146 m visoka — t. j. 48 m višja od stolpa sv. Marka v Benetkah, s katerega se ti zdijo ljudje na trgu kakor mravljičice — in 14 m višja od kupole sv. Petra v Rimu.

Papež, ki se je odločil za gradnjo bazilike sv. Petra, je v neki seji dejal: »Zgraditi hočemo v slavo božjo in na čast najvišjemu predstavniku Kristusovemu na zemlji cerkev, ki bo tako sijajna in ogromna, da bodo zanamci rekli: »Ti ljudje so bili blazni!« In veliki slikar, kipar, gradbenik in pisatelj Michelangelo, ki je napravil načrt za baziliko, je rekel: »Postaviti hočem Panteon v oblake.« In res ima kupola sv. Petra iste mere kakor slavni Panteon. Madame Stael, ki je prepotovala vso Italijo in jo sijajno opisala, pravi o kupoli sv. Petra, da kdor gleda vanjo iz cerkve, občuti omotico kakor če bi gledal v 132 m globoko brezno. Toda ta in še vse druge velikanske zgradbe po širokem svetu so končno le obzidani prostori — zgradbe v notranjščini votle. Nekaj drugega so pa piramide, ki so masivne in zgrajene na silno široki podlagi. Če vržeš s piramide vodoravno predse z največjo silo kamen, ti pade na sredino piramidine stranice, kajti vsaka izmed starih stranic meri 233 m ali 310 korakov 75 cm dolgih in je torej dolga kakor kaka ulica ali kak trg v naših mestih.

Vrh piramide, ki se od spodaj zdi koničast, je v resnici nekaka terasa, ki meri več ko tri metre širine in dolžine in na kateri se lahko prosto giblje 20 oseb. S te višine imaš čudovit razgled v brezmejne daljave, dokoder sega oko. Današnji inženirji se čudijo, kako je bilo mogoče v tedanjih časih spraviti na te omotične višine velikanske štirioglate skale iz najtršega granita, katerih vsaka tehtala najmanj 3.500 kg, ko vendar takrat niso poznali sedanjih čudovitih gradbenih pripomočkov, n. pr. elektrike, žrvjavov in drugih strojev. Keopsova piramida nima nič manj ko 2 milijona in 650 tisoč kubičnih metrov granita. Če bi postavili te velikanske kamne drugega tka drugega v eno vrsto, bi le-ti tvorili zid iz granita, ki bi bil 1 m visok in širok in bi segel v zračni črti od Londona preko vse Evrope do Carigrada.

prilikam in neprilikam življenja okrog nje. Koliko milijonov in milijard ljudi jo je že občudovalo! Tam je stala že

Svetogorska kronika

JUNIJ.

1. * Z jasnimi in toplimi dnevi se je začel mesec presvetega Srca Jezusovega. Nepričakovano je obiskal svetišče vzvišeni gospod mons. Berretti, naslovni škof cezarejski in ordinarij rimskih bolnišnic. S svojim obiskom je spet potrdil svoje navdušenje za našo božjo pot, ki ga je izrazil ob priliki prvega obiska 23. septembra 1937.

2. * Prijeten — nam je bil obisk Ekske škofa Higina Nutija, frančiškana in apostolskega vikarja v Egiptu. V baziliki se je zatopil v dolgo molitev, nato pa si je izpred svetišča ogledoval stavbo in se napajal ob čudovitem svetogorskem razgledu, ki je bil spričo žarečega solčnega zahoda ta dan prav posebno očarajoč. Zanimal se je tudi za svetogorsko zgodovino, zlasti v vojnih letih, in tema je že legla na zemljo, ko se je poslavljajal z obljubo, da pride še.

5. * Ob 7. uri je maševal za svoje romarje vlč. g. Anton Duhovnik iz Breznice. Ob 8. uri so prišle deklice iz goriskega sirotišča Contavalle. Ob 10. uri smo slovesno peli himno »Pridi Stvarnik Sveti Duh,« ker je bil ta dan binkoštni praznik. Ta pesem se v Marijinem svetišču glasi ne le kot prošnja, ampak tudi kot zahvalna pesem za darove in odlike, ki jih je Sveti Duh naklonil svoji nevesti Mariji. Ves dan je bilo okrog 600 romarjev.

9. * Iz Cavasso Nuovo (Videm) je prišlo s svojimi učitelji 50 dečkov.

10. Je pripeljal župnik Josip Sant kakih 100 romarjev iz videmske duhovnije Carpacco. Čeprav so prišli od daleč, so se vsi udeležili sv. zakramentov, saj to je predvsem potrebno, da si naklonimo Marijino dobrotljivo srce.

12. * Kakih 1800 romarjev je prišlo to nedeljo, med njimi dekleta Katoliške akcije, ki so imela ta dan svoj kongres, vsakoletno romanje iz Gorenjega polja z g. župnikom in 100 romarjev iz goriskih Stražic.

16. Je bilo sv. Rešnje Telo in na ta dan se verniki hvalevredno udeležijo procesije v domači duhovniji. Na sv. gori jih je bilo komaj 100.

18. * Ob priliki vojaških vaj je prišlo mimo Sv. gore kakih 300 alpincev, ki so porabili priliko, da so se pripravili Materi božji.

19. Frančiškana p. Marijan Giroto in p. Bonifacij Bulfon sta pripeljala iz Padove, mesta čudodelnika sv. Antona, 54 mladeničev Katoliške akcije — iz župnije sv. Antona Padovanskega (Novega) v Trstu je pa pripeljal župnik mons. Grego 25 gosposodičev K. A.

21. sta obiskala svetišče eminence kardinal Nasalli Rocca grof Corneglianski

in naš prevzvišeni gospod nadškof Margottl.

22. Je pripeljal g. podravnatelj Malega semenišča Makovec svoje gojence. Naj bi Marija vodila vzgojitelje in gojence tako važnega zavoda, da bo iz njega zraslo za verno ljudstvo vse polno učnih in pobožnih, ponižnih in pogumnih, ljubeznivih in nesebično požrtvovalnih pastirjev, ki so pripravljani, po Jezusovem nauku in zgledu dati za ovce tudi življenje.

26. Je bila slovesna otvoritev svetogorskega svetega leta, ki smo o njej že obširno pisali v juljski številki.

27. Je obiskal svetišče general Friderik Romero, poveljnik goriske divizije, ki je najprej počastil Mater božjo, nato pa opazoval s krasne svetogorske razgledne točke pozorišče junaštva in žrtev toliko fantov svetovne vojske.

29. ki je praznik svetega Petra in Pavla, smo se spominjali sedanjega Petra, ki je Pij XI. in je ponovno pokazal svojo veliko ljubezen do Marije in prizadevanje, da bi jo prikazal vernemu ljudstvu v vsem sijaju njenih odlik. Romarjev je bilo kakih 100, po večini Tržčanov, ki so res močno navezani na našo božjo pot.

JULIJ.

1. * Marijino oko počiva na žitnih poljih, ki zore za žetev, in gotovo želi in prosi, da bi vsi njeni otroci bili izvoljeni no žito Kristusovo.

4. * Vsi narodi tekmujejo v ljubezni do Marije. Ta misel nam je prišla ob pogledu na 50 romarjev, ki so prišli deloma iz Jugoslavije, deloma iz bivše Avstrije.

6. so prišli romarji iz župnije Villa Vicentina.

Svetogorski Materi

Visoko na Gori kraljuje prelepa nebeška Gospa; srce se ji sveto raduje, ko hčerke pri sebi ima.

Bodimo otroci ji zvesti kot Urška nekoč je bila; na težki življenja nam cesti zastava naj njena vihra.

Marija, Ti naša si Mati, naš vzor najsvetejši si Ti; nič hudega ni se nam bati, če zate srce nam gori.

O Mati, Gospa Svetogorska, ne pusti iz rok nas nikdar; obvaruj dekleta primorska, ki srca Ti dajejo v dar.

To in ono

V Ameriki so katoliške šole, ki jih dobri katoliški starši sami vzdržujejo, dasi radi tega niso oproščeni davčin za državne šole, ki niso verske. Danes je vseh katoliških šol v Združenih državah Severne Amerike 10.594. Prvega septembra se je pričelo šolsko leto za 2.582.000 šolskih otrok.

V 23 katoliških vseučiliščih in 161 srednjih šolah je pa vpisanih 140.000 dijakov.

Nemški škofje so od 16. 19. avgusta zborovali v Fuldi, na grobu sv. Bonifacija. Ob tej priliki so izdali skupen pastirski list, kjer slovesno ugotavljajo, da se v Nemčiji katoliška vera hudo preganja. Ugotavljajo, da se zlostavljajo škofje, sramoti sv. oče, obrekujejo duhovniki in zapostavljajo v javnem življenju verniki. Obsojajo novodobno poganstvo in slovesno izjavljajo, da se bodo z apostolsko gorečnostjo postavili v bran proti vsem sovražnikom Kristusovega nauka.

V Dachau-u v Nemčiji imajo taborišče za politične osumljence. V zadnjem času so prepovedali duhovniku dostop do teh jetnikov. Tako umirajo ubogi jetniki brez tolažila sv. vere. Tudi pogreb se izvrši brez vsakega verskega znaka.

V Sloveniji je zborovalo mednarodno katoliško visokošolsko društvo Pax Romana. Prišli so od vseh strani Evrope pa tudi iz Amerike in Azije zastopniki katoliških izobražencev, da se posvetujejo, kako bi prekrasili svet s katoliško mislijo.

V Milanu so z velikimi slovesnostmi obhajali 400 letnico rojstva sv. Karla Boromejca. Obenem je bilo veliko zborovanje katehetov. Udeležili so se ga 4 kardinali in 24 škofov.

V Avstriji so bile ukinjene stare in slavnoznane šole redovnikov in redovnic v veliko škodo katoliškega ljudstva.

Leta 1911. se je pojavilo v Franciji mladinsko gibanje tako imenovanih skavtov. Ustanovile so se tri skupine: katoliška, protestantska in pa versko brezbrizna. Danes imajo te skupine sledeče članstvo: katoliška 70.000, protestantska 11.000 in brezbrizna 13.000. Katoliški skavti se vedno bolj razvijajo in zelo podpirajo Katoliško akcijo.

V Bostonu na Angleškem so imeli protestantje neko hišo, ki je služila dobrotelosti. Sedaj so naprosili katoliškega nadškofa, naj sprejme hišo. V 33 letih je namreč prebivalstvo okoli hiše postalo katoliško in so sami posestniki smatrali za bolj umestno, da je njeno vodstvo v katoliških rokah.

Na veliki šmaren je bilo v Čenstohovi na Poljskem izredno veliko romarjev. Posebno odlično je bilo zastopano poljsko telovadno društvo »Sokol.« Na Poljskem namreč »Sokol« ni brezbrizen za vero.

V Moskvi so sovjetske oblasti odredile, da se zatvori velika pravoslavna stolnica »Vožnjajevskaja« (Vnebovzeta). To je zadnja velika pravoslavna cerkev, ki je bila še odprta za službo božjo.

V Franciji so z velikimi slovesnostmi obhajali Marijansko sveto leto. Zaključili so ga 15. avgusta. Pred 300 leti je namreč kralj Ludvik XIII. posvetil sebe in deželo Materi božji. To posvetitev so ob zaključku slovesno ponovili.

Na Brezjah se je posvetilo Materi božji 15.000 članov »Kmetске zveze.«

V Ljubljani so se sešli k 20. mednarodnemu kongresu katoliški esperantisti, ki se v nemajo za umeten pa zelo preprost mednarodni jezik. Pokrovitelj kongresa je bil ljubljanski škof.

Lord Baldwin, bivši angleški minister predsednik, je pred 2000 ljudmi izjavil, da je globoko prepričan, da Bog ni ustvaril človeka samo zato, da bi tukaj lagodno živel in delal samo to, kar se mu poljubi, marveč da ima vsak človek

tudi zelo velike dolžnosti. Posebno je poudaril važne naloge poedinca v družinskem in družabnem življenju. Vsi morajo pomagati bližnjemu, posebno še tisti, ki so prejeli dobro vzgojo.

V Nantesu na Francoskem so v župniji svetega Klementa 4 novomašniki iste župnije hkratu darovali svojo prvo sv. mašo. V prezbiteriju so bili postavljani 4 oltarji. Ko so odpeli »Pridi Sv. Duh,« so začeli novomašniki na glas moliti mašne molitve do darovanja. Tukaj je imel srečni župnik svoj govor. Potem se je sv. maša nadaljevala. Mašniki se niso prav nič prehiteli. Ob povzdigovanju je bil prizor zelo ganljiv.

Letos so obhajali na Francoskem 30. socialni teden. Pod vodstvom škofov so katoliški učenjaki pred izbranimi poslušalci osvetlili pojem »krščanske svobode poedinca v človeški družbi.«

V Tridentu se je vrnil v naročje sv. Cerkev advokat dr. Anton Piscal. Slovesno se je odpovedal svoji zmoti, ki ga je že pred svetovno vojno zavedla v odpad.

Na Kitajskem občudujejo katoliške misijonarje in misijonarke, ki si na vso moč prizadevajo, da bi olajšali gorje, ki ga zadaja kitajsko-japonska vojna. Že v mirnem času je 236 katoliških bolnišnic oskrbovalo vsako leto do 100.000 bolnikov. Tisoč dispenserjev je pa v enem letu zdravilo 10.000.000 bolnikov.

Na Angleškem se je začela močno razvijati Katoliška akcija. Zidajo se nove cerkve in nove katoliške šole. Za poslednje prispeva tudi država, in sicer plača 75% vseh stroškov.

Krščanski sindakati (mogočno združene katoliških delavcev) v Belgiji so praznovali 50 letnico svojega obstoja. Priredili so velike slovesnosti. Ugotovili so tudi vse pridobitve za dobrobit delavstva, ki so jih v 50 letih dosegli. Sv. oče jim je s posebnim pismom čestital.

Svetogorski meh za uganke in za smeh

Rešitev

Jemlješ po tri črke zaporedoma, kakor kaže število kvadratov na desni, dobiš:

Milostno pogledj na nas, Mati, Bogu mila!

Pravilno rešitev je poslala Frančiška Močnik iz Kanomlje.

Dva stolpa

I.	II.
a a a a	a a a a
d e g g	a a e e
i k k m	e g i i
n o o r	i k l l
r r u v	m m n o
v z z z	r r š z

Pomen besed:

1. povelje, visoka zgradba, divja žival, pohištvo, del hiše, del telesa.

2. dišava, krstno ime, del telesa, krojaško orodje, poglavitni greh, konec Očenaša.

Končne črke prvega stolpa in začetne črke drugega stolpa dajejo pozdrav nebeški Kraljici.

Z dovoljenjem cerkvene oblasti.

Uredništvo in uprava:
CONVENTO MONTE SANTO.

Odgovorni urednik:
P. GUGLIELMO ENDRIZZI

Tiska:

Prems. Stab. Tip. L. Lucchesi • Gorizia.